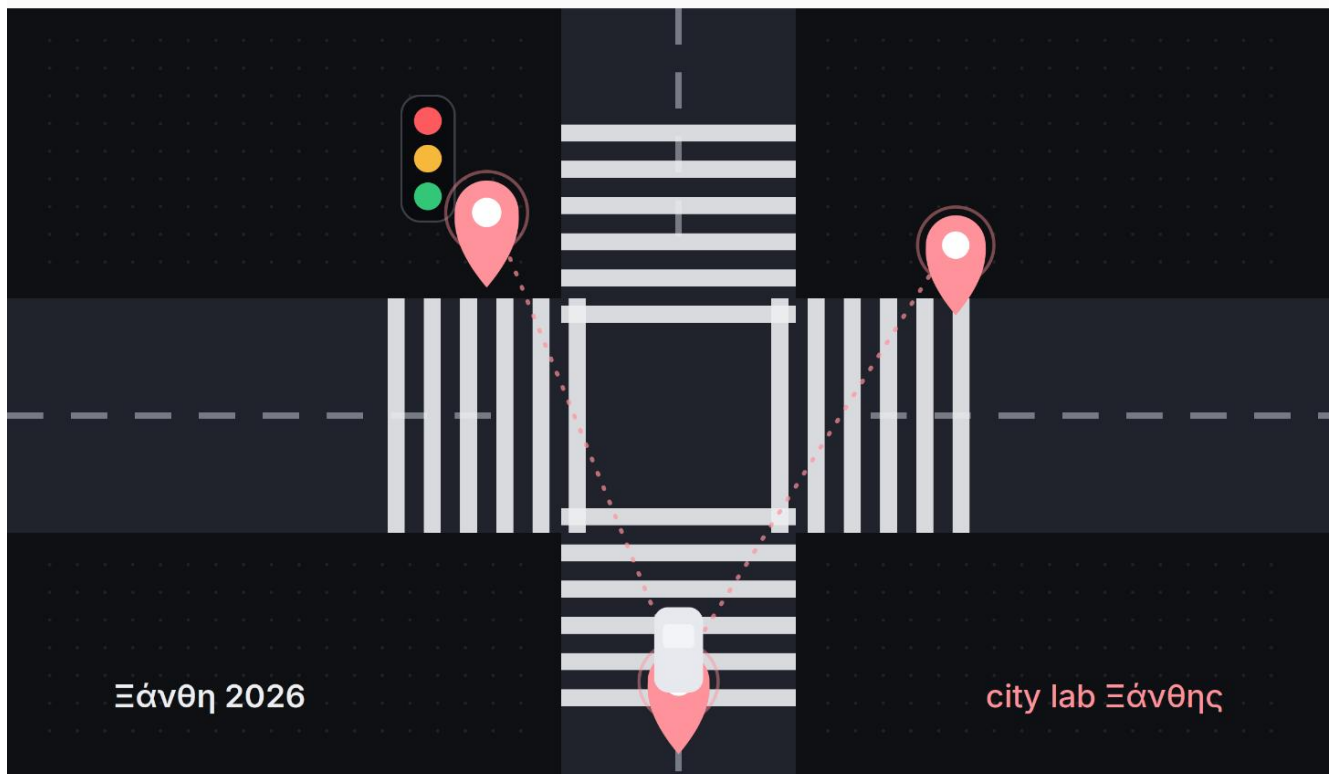

• Briefing Note

Κάρτα Κυκλοφοριακής Ασφάλειας

1. Εισαγωγή

Με αφορμή την **Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Κινητικότητας (European Mobility Week) 2026**, στην οποία ο Δήμος Ξάνθης συμμετέχει ενεργά, το City Lab καταθέτει την πρόταση για την Κάρτα Κυκλοφοριακής Ασφάλειας, η οποία παρουσιάστηκε και συζητήθηκε στο ετήσιο συνέδριο της οργάνωσης ως μια καινοτόμος παρέμβαση για την ενίσχυση της ασφαλούς και συμπεριληπτικής αστικής κινητικότητας των πολιτών.

Έχει παρατηρηθεί ότι στην πόλη μας τα άτομα με κινητικές δυσκολίες, οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες στις καθημερινές τους μετακινήσεις. Η πόλη δεν είναι επαρκώς προσαρμοσμένη ώστε να εξυπηρετεί ισότιμα όλες τις κοινωνικές ομάδες. Επιπροσθέτως, οι ηλικιωμένοι αποτελούν περίπου το 18,6% του πληθυσμού του νομού, δεδομένο που καθιστά αναγκαία τη μέριμνα για την ασφαλέστερη μετακίνησή τους. Η πρόταση αφορά μια Κάρτα Κυκλοφοριακής Ασφάλειας, η οποία απευθύνεται σε άτομα με αυξημένες ανάγκες μετακίνησης, όπως ηλικιωμένους, άτομα με αναπηρία, εγκύους και τραυματισμένους. Η κάρτα αξιοποιεί τεχνολογία NFC (Near Field Communication) και μπορεί να λειτουργεί είτε ως εξατομικευμένη είτε ως κάρτα γενικής χρήσης.

Στόχος της είναι να διευκολύνει την ασφαλή μετακίνηση των δικαιούχων, παρέχοντας περισσότερο χρόνο διέλευσης στα φανάρια και ελεγχόμενη πρόσβαση σε ειδικές θέσεις στάθμευσης. Με τον τρόπο αυτό βελτιώνει την καθημερινότητα των χρηστών, ενισχύει την οδική ασφάλεια και συμβάλλει στη δημιουργία μιας πιο προσβάσιμης, καινοτόμου και ασφαλούς πόλης προς όφελος όλων.

2. Τεχνολογία

Οι δικαιούχοι πολίτες θα μπορούν να σκανάρουν την κάρτα ανέπαφα σε ειδικούς αισθητήρες πάνω στα φανάρια. Αντί για φυσική κάρτα ο πολίτης θα μπορεί εναλλακτικά να χρησιμοποιεί και το ενσωματωμένο NFC στο κινητό του, εφόσον αυτό υπάρχει. Επιπλέον, οι κάρτες που παρέχονται σε άτομα που τις χρειάζονται βραχυχρόνια (τραυματίες, εγκυμονούσες γυναίκες) θα λήγουν μετά από ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα. Παρακάτω παραθέτουμε δύο πλάνα λειτουργίας των καρτών αυτών.

Πλάνο 1ο (εξατομικευμένες κάρτες):

Οι κάρτες αυτές θα είναι εξατομικευμένες ανά χρήστη και όλοι οι χρήστες θα είναι εγγεγραμμένοι σε μια πλατφόρμα, στην οποία ένας υπάλληλος του Δήμου θα μπορεί να επεξεργάζεται όλες τις άδειες που δίνονται σε ένα άτομο καθώς επίσης και να τις αλλάζει οποιαδήποτε στιγμή. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα αφενός ο χρόνος αναμονής να προσαρμόζεται ανάλογα με τις ανάγκες του κατόχου της εκάστοτε κάρτας και αφετέρου να υπάρχει η δυνατότητα να αλλάζει δυναμικά εκ των υστέρων. Στην περίπτωση αυτή, όμως, είναι αναγκαίο όλοι οι δέκτες να είναι συνδεδεμένοι (ασύρματα) σε μια κοινή βάση δεδομένων (server) με εξειδικευμένο χειριστή.

Πλάνο 2ο (κάρτες γενικής χρήσης):

Στην περίπτωση των καρτών γενικής χρήσης, θα υπάρχουν συγκεκριμένες κατηγορίες καρτών (10–15), οι οποίες θα έχουν λίγο διαφοροποιημένες λειτουργίες για να εξυπηρετούν τις ανάγκες πολιτών με διαφορετικά επίπεδα δυσκολίας στη μετακίνηση. Καθεμία από τις κατηγορίες αυτές θα δίνεται σε πολλά άτομα και ο κωδικός NFC της κάρτας δεν θα διαφοροποιείται, σε αντίθεση με το Πλάνο 1. Με αυτόν τον τρόπο οι δέκτες θα είναι ανεξάρτητοι, κάτι που μειώνει αρκετά το

κόστος λειτουργίας, διότι δεν θα χρειάζεται διασύνδεση όλων των φαναριών σε κάποια κοινή βάση δεδομένων. Αυτό, βέβαια, θα έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχει μικρότερη ευελιξία όσον αφορά την αύξηση της διάρκειας των φαναριών, κάτι που θα οδηγεί σε μικρή αύξηση του χρόνου αναμονής των οδηγών οχημάτων.

3. Εφαρμογή

Θα παραχωρείται δυναμικά ανάλογα την εξατομικευμένη ανάγκη του κάθε πολίτη, επιπλέον χρόνος στα φανάρια για την ευκολότερη και ασφαλέστερη διάσχιση των δρόμων. Πιο συγκεκριμένα, εντοπίζουμε 3 διακριτές συνθήκες στις οποίες πετυχαίνουμε το φανάρι κατά το χτύπημα της κάρτας. Συνθήκη 1: Το φανάρι είναι κόκκινο. Σε αυτή την περίπτωση ο χρόνος αυξάνεται άμεσα με την επικείμενη αλλαγή του φωτεινού σηματοδότη σε πράσινο χρώμα. Συνθήκη 2: Όταν το φανάρι είναι ήδη πράσινο, αν η κάρτα χτυπηθεί στα πρώτα 3 δευτερόλεπτα (Θα εξεταστεί το ακριβές χρονικό πλαίσιο σε μελλοντική μελέτη) τότε άμεσα, η επιπλέον χρονική διάρκεια θα προσυζητηθεί στο υπάρχον φανάρι. Συνθήκη 3: Αν το φανάρι είναι ήδη πράσινο και η κάρτα χτυπηθεί μετά τα πρώτα δευτερόλεπτα, για την ασφάλεια των πεζών και την σωστή διαχείριση της κυκλοφορίας, το επιπλέον χρονικό περιθώριο θα προσυζητηθεί στον χρόνο του επόμενου πράσινου φαναριού. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, θα υπάρχει κατάλληλο οπτικο-ακουστικό ερέθισμα για να ειδοποιείται ο πεζός. Τέλος, ενθαρρύνουμε να υπάρχει οπτικό ερέθισμα το οποίο να φαίνεται και στα επιβατικά οχήματα με σκοπό τόσο την ενημέρωσή τους για τα δευτερόλεπτα που έχουν προστεθεί όσο – και κυρίως – την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης τους προς τα άτομα που χρειάζονται βοήθεια ώστε να είναι ταυτόχρονα και σε επιφυλακή σε περίπτωση που ο πεζός χρειαστεί κάποια βοήθεια κατά την διάρκεια που διασχίζει τον δρόμο.

4. Απόκτηση κάρτας

Η απόκτηση της κάρτας γίνεται μέσω της εφαρμογής “Xanthi City App”, με τη συμπλήρωση μιας δήλωσης και την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών. Η κάρτα θα αποστέλλεται σε ψηφιακή μορφή, ενώ η φυσική της μορφή θα αποστέλλεται στο σπίτι όποιου το επιθυμεί. Επιπλέον, η διαδικασία αυτή θα είναι διαθέσιμη και μη ψηφιακά, με την επίσκεψη του ατόμου στο δημαρχείο ή σε ένα κέντρο εξυπηρέτησης πολιτών, όπου η κάρτα θα αποστέλλεται ψηφιακά μέσω email και θα παραδίδεται σε φυσική μορφή εκείνη τη στιγμή. Τα άτομα με σοβαρούς τραυματισμούς θα πρέπει κάθε μήνα να ανανεώνουν την κάρτα τους, είτε ψηφιακά είτε σε κάποιο από τα παραπάνω σημεία, ώστε, όταν αναρρώσουν πλήρως, να χάνουν το δικαίωμα κατοχής της.

5. Case Studies

Η ιδέα της Κάρτας Κυκλοφοριακής Ασφάλειας είναι εμπνευσμένη από διάφορες ανάλογες περιπτώσεις στο εξωτερικό. Παρακάτω παρουσιάζεται μια ποικιλία σχετικών παραδειγμάτων, τα οποία είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για τη βέλτιστη υλοποίηση αυτής της ιδέας.

5.1 Smart Elderly Card – Σιγκαπούρη (Green Man Plus)

Στη Σιγκαπούρη, ηλικιωμένοι και άτομα με κινητικές δυσκολίες μπορούν να χρησιμοποιούν μια ειδική έξυπνη κάρτα (EZ-Link/Smart Card), την οποία τοποθετούν πάνω σε αναγνώστες NFC που βρίσκονται κοντά στις διαβάσεις πεζών.

Όταν ο χρήστης ακουμπήσει την κάρτα στον ειδικό αναγνώστη NFC, τότε:

- αυξάνεται ο χρόνος που παραμένει ενεργό το πράσινο φανάρι για τους πεζούς
- δίνεται περισσότερος χρόνος για ασφαλή διάσχιση
- το σύστημα εξυπηρετεί ηλικιωμένους και άτομα με κινητικές δυσκολίες

5.2 Opal Card – Αυστραλία (Κάρτα για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία)

Στην πολιτεία της Νέας Νότιας Ουαλίας (Αυστραλία) εφαρμόζεται το σύστημα Opal Card, μια έξυπνη κάρτα ανέπαφης μετακίνησης που χρησιμοποιείται σε όλα τα μέσα μεταφοράς. Υπάρχουν ειδικές κατηγορίες καρτών για διαφορετικές ομάδες πολιτών, όπως ηλικιωμένους, συνταξιούχους και άτομα που δικαιούνται ειδικές παροχές λόγω αναπηρίας.

Οι κάρτες αυτές είναι προσωποποιημένες και συνδέονται με τον δικαιούχο, ο οποίος ωφελείται από ένα μεγάλο εύρος προνομίων, όπως μειωμένο κόστος μετακίνησης ή δωρεάν μετακινήσεις για συγκεκριμένες κατηγορίες ατόμων με αναπηρία. Για παράδειγμα, υπάρχουν ειδικές κάρτες Opal για άτομα με σοβαρά προβλήματα όρασης ή άλλες κατηγορίες δικαιούχων με αναπηρία.

6. Τρόποι Προώθησης της Κάρτας Κυκλοφοριακής Ασφάλειας

Η προώθηση της Κάρτας Κυκλοφοριακής Ασφάλειας θα βασιστεί στην ενημέρωση των πολιτών, τη συνεργασία με τους κατάλληλους φορείς και την αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων. Στόχος είναι η γνωστοποίηση αυτής της υπηρεσίας στους δικαιούχους και η εύκολη πρόσβαση σε αυτή.

- **Ενημερωτική Καμπάνια**
Προβολή της κάρτας μέσω του Δήμου, κοινωνικών δικτύων (Digital Marketing), αφισών και ενημερωτικού υλικού σε σημεία όπως ΚΕΠ, νοσοκομεία, φανάρια και δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και μέσω τοπικών εφημερίδων, ιστοσελίδων και ραδιοφωνικών σταθμών.
- **Συνεργασία με φορείς**
Συνεργασία με συλλόγους ατόμων με αναπηρία, ΚΑΠΗ, νοσοκομεία και κοινωνικούς φορείς για την ενημέρωση και υποστήριξη των δικαιούχων.
- **Προώθηση μέσω της εφαρμογής**
Δημιουργία ειδικής σελίδας στην εφαρμογή του Δήμου για ενημέρωση, ηλεκτρονική αίτηση απόκτησης της κάρτας και οδηγίες χρήσης.
- **Συμμετοχή σε εκδηλώσεις και δράσεις**
Παρουσίαση της κάρτας σε δημοτικές εκδηλώσεις, ημερίδες και δράσεις, με στόχο την ενημέρωση των πολιτών και την ανάδειξη του ρόλου της όσον αφορά την ασφαλέστερη και πιο εύκολη μετακίνηση των δικαιούχων.
- **Δημιουργία ταυτότητας της κάρτας**
Ανάπτυξη ενός ευδιάκριτου σχεδίου, ώστε η κάρτα να συνδέεται με την ασφάλεια, την προσβασιμότητα και την εύκολη μετακίνηση.

• city lab Ξάνθης

Τρόποι Προώθησης της Κάρτας Κυκλοφοριακής Ασφάλειας

Ενημέρωση των πολιτών, συνεργασία με φορείς και αξιοποίηση ψηφιακών μέσων για εύκολη πρόσβαση των δικαιούχων.

Ενημερωτική καμπάνια

Δήμος, κοινωνικά δίκτυα, αφίσες και ΜΜΕ σε ΚΕΠ & δημόσιες υπηρεσίες

Συνεργασία με φορείς

Σύλλογοι ΑμεΑ, ΚΑΠΗ, νοσοκομεία και κοινωνικοί φορείς

Προώθηση μέσω εφαρμογής

Ειδική σελίδα στην εφαρμογή του Δήμου με ηλεκτρονική αίτηση

Εκδηλώσεις & δράσεις

Δημοτικές εκδηλώσεις, ημερίδες και δράσεις ενημέρωσης

Ταυτότητα της κάρτας

Ευδιάκριτο σχέδιο: ασφάλεια, προσβασιμότητα, εύκολη μετακίνηση

city lab Ξάνθης

Συντελεστές

Xanthi City Lab Ambassadors

*Αλέξανδρος Σιγλίδης
Αλέξανδρος Τσαουσίδης
Κωνσταντίνος Μενεξές
Μάρα Σελβιέρη
Μιχαήλ Κόκλας
Νίκος Τζανετάκος
Νίνα Πασάι*

